

120

NOVEMBER 1937

DUHOVNO ŽIVLJENJE

V NOVO POMPEJO

Danes ob 4h. popoldne!

Vzemi omnibus: 12, 15, 42, 50, 62.

Kolektivos: 4, 6, 27, 40, 42, 50, 65.

Tramvaj: 7, 16, 55.

ROMANJE V LUJAN

se vrši 28. nov. Odhod s posebnim vlakom iz Plaza Once ob 6. uri, 30 minut zjutraj s postankom v Floresu in Lujanu. — Slovesna sv. maša v baziliki bo ob 10. uri, molitve ob 4- uri in pol — Ob 8. uri domo že doma.

PRVO SVETO OBHAJILO

bo na Paternalu (Av. del Campo 1653) 19. decembra ob 8. uri in pol. Priglasite otroke že to nedeljo.

LA VIDA ESPIRITUAL
Caseros 2780
Bs. Aires

DUHOVNO ŽIVLJENJE

IZHAJA MESEČNO. — NAROČNINA LETNO DVA PESA

Urednik: Hladnik Janez, Caseros 2780, Buenos Aires, U. T. 61.4221
(Hladnik Janez stanuje na ulici Caseros 2780, kot kaplan župnije svetega Antona (Parque Patricios). Kliče se lahko telefonsko vsak dan razen nedelje, med pol 9. in 9. uro predpoldne, med 12. in 2. uro in po 8. uri zvečer.

V srce in petek ne, ker te dni ga ni doma. — Prilika za slovensko spoved pri sv. Antonu vsako nedeljo dopoldne do 9. ure.

Cerkveni vestnik

V NOVO POMPEJO 31. okt. ob 4. uri. — Zapeli bomo litanije in kako lepo pesmico in tudi zvedeli boste marsikaj zanimivega in koristnega.

Zveza je zelo ugodna: Omnibusi 12, 42 in 50 iz Retira; 62 iz Devoto in Paternala (Av. San Martín). 15 iz Palerma (Sta Fe, Canning, Warnes) in Belgrana. 11, 12 in 13 (zeleni), iz Avellanede in Lanusa. . .

KOLEKTIVI: iz Constituciona 6 in 65, iz Once 40 42 in 50, iz Liniers 4. Iz Ville Luro in Paternala 27.

Tramvaji: 7, 16 in 55.

PRVO SV. OBHAJILO se bo vršilo na Paternalu na Av. del Campo 1653 dne 19. decembra, ob pol deveti uri.

Prosim vse starše, da priglasite otroke takoj!!!!

Tisti otroci, ki se že pripravljajo na prvo sv. Obhajilo v svoji župniji, se tudi lahko pridružijo. Prvo sv. Obhajilo prejmo tam, kjer se pripravljajo. Potem se pa s "Comuni6n segunda" pridružijo slovenskim otrokom in tako nekaj pripomorejo k lepoti te slavnosti. Samo prosim, da se pravi čas priglasite, da se bodo naučili za skupno molitev.

ZA ROMANJE V LUJAN se kar priglasite. Vozne listke si oskrbite kmalu, zato, da bo manj nepravilike. Lepo vas prosimo, da ne odlašajte na zadnji dan. Nam, ki se prizadevamo za čim lepši uspeh tega romanja, boste zelo olajšali delo in skrb s tem, da se kar takoj prijavite.

Cena za tja in nazaj \$2, do 18. leta samo \$1, pod 14. letom pol pesa.

Vlak odhaja iz Plaza Once ob 6.30h. V Floresu 6.42h, v Liniersu 6.54h.

Odhod iz Lujana ob pol 7h zvečer.

Zelo priporočamo, da opravite tudi spoved in sv. Obhajilo. Prilika za spoved bo tudi v soboto ob 4. uri na Paternalu in na Avellanedi. Zvečer od 6. ure naprej v San Antonio (Parque Patricios).

Vozne listke najlažje dobite ob priliki slovenske službe božje, ter na Banco Germánico in Holandés kakaor tudi v Prosveti in Taboru. Na Avellanedi pri Utroši.

Potrudite se vsi kolikor morete, da bo vdeležencev čimveč, da bo tako lepo ali pa še lepše kot je bilo lani. Opozorite znanee, storite kar le morete.

Spomin obletnice kraljeve smrti smo obhajali na Avellanedi.

Posebno prisrčen dogodek je bila maša s petjem otroškega zbora, ki ga je včezbala sestra Iluminata. Tako prijetno in toplo nas je prevzela njihova pesem! Pridi k maši na Paternal 21. nov., da ne zamudiš prihodnje prilike, ko bo pel mali zbor.

VERNIH DUŠ DAN

Vse hiti

Kdo le more,

Da rože posadi,

Na grobove svoje.

A jaz ne morem.

Kaj naj storim?

Tja misel mi hiti,

Tako jim govori:

"Prijatelji, znanci

V grobovih naših vsi:

Ta dan v molitvi!

Bo na Vas spomin!"

PEPCA

Cvetlice na grob

EVANGELIJ NA PRAZNIK VSEH SVETNIKOV

(Matej 5, 1—12).

Takrat ko je Jezus videl množice, je šel na goro, in ko je sedel, so stopili k njemu njegovi učenci; in cdprl je usta in jir učil: "Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Blagor krotkim, zakaj ti bodo deželo posedli. Blagor žalostnim, zakaj ti bodo potolaženi. Blagor lačnim in žejnim pravice, ker bodo nasičeni. Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli. Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali. Blagor miroljubnim, zakaj ti bodo čiroci božji. Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih."

EVANGELIJ NA DAN VSEH VERNIH DUŠ

(Janez 5, 25—29).

Takrat je rekel Jezus judovskim množicam: "Resnično, resnično, povem vam: Pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Sina božjega, in kateri ga bodo slišali, bodo živeli. Kajti kakor ima Oče življenje na sebi, tako je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi. In dal mu je oblast, da sodi, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu; kajti pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali njegov glas: in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi."

Simon Gregorčič

OB 30 LETNICI NJEGOVE SMRTI

Zvonovi zvonite, zvonite zvonovi
Da čuje slovenski zdaj celi vas svet:
In v srcih spomine vi žalne budite
Spomine o tebi, ljubljeni poet! —

Minulo let trideset dolgih je tega,
Bil hladen jesenski novemberski dan
Ko smrt je nemila ugrabila njega,
V grob položila ga je tesan.

Pusto pač tebi je bilo življenje
Križ si usode le nosil težak!
cutil si, dragi mi, tvoje trpljenje
Klonil bremenom nisi junak —

Sončne vrhove, polja cvetoča,
Opeval krasoto si naših planin,
Videl v duhu krvavo si Sočo
Bitko tam vročo, veliki naš sin.

Mah ti zeleni zakriva gomilo
Zabljen spomenik še ob zidu stoji
Cvetje, ki nekdanj ti grob je krasilo,
Mrtvo, v pozabi pod mahom leži.

Ne! — Deve naj zorne, dečki naj zali
Zopet osvežijo cvetje — pomlad.
Z duhom pa tvojim napolnjeni vstali
Iz tvojih rož cvetja dozoreli sad.

Manfredo Kobarič,

SIMON GREGORČIČ

Simon Gregorčič se je rodil 15. oktobra 1844 na Vršanem pod Krnom na Goriškem. Prvi pouk je dobil na Libušnjem, kjer je spoznal dekan Anton Gregorčič, daljni njegov sorodnik, dečkovo nadarjenost in pregovoril starše, da so poslali Simona v Gorico. V Gorici je dovršil normalko in vstopil 1855 v gimnazijo, kjer mu je bil učitelj slovenščine Ivan Šolar, ki je znal buditi v svojih učencih ljubezen do slovenskega jezika in naroda. Na željo staršev je vstopil v bogoslovje in 1867 je pel na Libušnjem novo mašo.

Leto pozneje, l. 1868, je postal kaplan v Kobaridu, kjer se je živahno udeleževal narodnega dela, vodil pevski zbor in prirejal igre. Pomladí 1873 je bil premeščen v Rihenberg na Vipavskem. Tam je obolel in vstopil l. 1881 v začasni pokoj. Naslednje leto je nastopil vikarsko službo na Gradišču pri Prvačini. Tu si je kupil vinograd, si zidal hišo, kmetoval in odklonil vse ponudbe na boljše in udobnejše službe. 1899 je bil stalno upokojen, a je ostal na Gradišču še do l. 1903, ko ga je prisilila bolezen, da se je naselil v Gorici. L. 1906 ga je zadela kap med mašo in 24. XI. je izdihnil. Pokopani so ga pri sv. Lovrencu p. Krnom.

Prvi zvezek njegovih pesmi — "Poezije" — je izšel 1882, temu sta sledila še dva zvezka, četrti pa je izšel šele po pesnikovi smrti leta 1908.

S prvim zvezkom "Poezij" je postal Gregorčič na mah ljubljenec našega naroda. V par mesecih so bile "Poezije" razprodane in Levec jih je imenoval "zlati knjigo".

Gregorčičeve pesmi so verno zrcalo njegovih duševnih bojev. Kot misleč duh je razglabljal o Bogu, človeku in življenju ter prišel kmalu do globokega svetopisemskega spoznanja: "Vse je minljivo in ničevno." Iskal je izhoda iz življenskega gorja, in našel ga v nadzemeljski sreči — na tem svetu pa v odpovedi in v delu za človeštvo: "Življenje ni praznik, življenje naj bode delaven dan!"

"Daritev bodi ti življenje celo: — — — — —
Odločno odpovej se svoji sreči,
goreče išči drugim jo doseči,
živeti vrli mož ne sme za se.
Iz bratov sreče njemu sreča klije — — — — —

Delo je namen našega življenja, skrb za nesrečnega brata in za sirote naša dolžnost:

"Odpri srcé, odpri roké,
otiraj bratovske solzé,
sirotam olajšuj gorjé."

Močno in odločno zveni v Gregorčičevih pesmih ljubezen do slovenskega naroda, do slovenske zemlje. "Na potujčeni zemlji" mu srce krvavi ob spoznanju, da "naši so samo — grobovi", in čim bolj je domovina teptana in žaničevana, tem zvesteje ljubi njo, "vdovo tožno, zapuščeno". A kakor ni Gregorčičeva bol samo namišljena, temveč resnična, izvirajoča iz lastnega trpljenja in iz lastnih duševnih bojov, tako je tudi njegova domovinska ljubezen globoko koreninila v njem. Tudi to je bistven del Gregorčiča človeka in poeta, ki kaže, kako tesno je bil spojen z domačo grudo, iz katere je izšel kot — kmet.

Gregorčiča bero vsi in vsi ga razumejo. Njegove pesmi so našle pod med narod. Njegove "Poezije", ki jih je poslala leta 1908 Mohorjeva družba v 80.000 izvodih med ljudstvo, budijo veselje in ljubezen do slovenske knjige.

In danes nam je grob pesnika pod Krnom simbol, grenak simbol in nem klicar, da ne pozabimo ljubezni do doma in naroda.

Gregorčičev spomenik v Ljubljani

Dne 8. sept. je bil na Napoleonovem trgu, poleg nove vseučiliške knjižnice odkrit spomenik "goriškemu slavcu".

Načrt za spomenik je izdelal arhitekt Plečnik. Za njegovo postavitev je dala glavno pobudo emigrantsko društvo "Soča". Slovesnost odkritja je bila zelo svečana ob vdeležbi velike množice in oblasti. V sprevodu so vzbujale pozornost prekrasne primorske in goriške narodne noše.

NAJLEPŠI PRAZNIK ZA MALE IN VELIKE!

bo pač prvo sv. Obhajilo, ki bo 19. decembra na Paternalu. Glede Euharistije, maše in sv. obhajila ima moderni svet zelo zmešane pojme. Vse se ceni le po materijalni in denarni vrednosti, zato je "hostija" samo še mal košček kruha in nič več. Zares da se od nje "nihče ne bo zredil"... Toda če nevernim ljudem ne gre v glavo, kaj in kako je s sv. Obhajilom, naj kar pogledajo v evangelij, ki pove, da tudi Judje niso bili kaj voljni sprejeti Euharistijo, ko je Jezus ta zakrament napovedal. Kruha in potice, te so hoteli od njega. Kdor ima sv. Pismo, naj kar odpre 6. poglavje sv. Janeza... Jezus je pa le še ponovil: Jaz sem kruh življenja, ki sem prišel iz nebes. Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj... Kdor je moje meso ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan... Moje telo je res jed... ako ne boste jedli tega kruha, ne boste imeli življenja v sebi..."

Vemo, da je vera v Jezusa Kristusa ključ v večnost. Jezusov nauk pa prav jasno priča, da se ravno ob veri v zakrament sv. Rešnjega Telesa pokaže, kdo je res veren. Ta zakrament je duši hrana tako, kakor kruh telesu. Tudi je poroštvo častitljivega vstajenja. Kdor nima v tem življenju želje, da se združuje v sv. Obhajilu z Jezusom, ne bo vreden združitve z Jezusom po smrti.

Naj nihče ne misli, da imamo duhovniki dobiček od spovedi in sv. Obhajila! Pač pa je, da je vera močno opešala in je to prav posledica zanemarjenega sv. Obhajila. Duša je lačna in tudi omaga. Vero zgubiš, če je ne hraniš z milostjo sv. zakramenta

Pa mislijo nekateri, da so modri..., in vendar so se le dali ukaniti in so odložili orožje uspešnega boja za svoje zveličanje.

Prav lepo ste povabljeni vsi, vsi, da pridete 19. decembra k tej lepi slovesnosti naših malih in prinesite s seboj taka srca, kakor jih imajo nedolžni otroci, kateri ne poznajo domišljave modrosti, marveč imajo svoja srca odprta večnim božjim resnicam, ne da bi hoteli biti sami modrejši, kot Bog in kot njegova sveta resnica.

Vsi starši se spomnite svoje odgovornosti pred Bogom in ne preslišite Jezusove prošnje: "Pustite male k meni in nikar jim ne branite"! Ne le ne braniti, marveč storite, kar morete, da se božja volja čim popolneje izpolni... da ne bodo nastopili nekoč lastni otroci kot tožniki čez svoje starše....

Tudi sorodnike in botre prosim, da storite kar je na vas, da ne zaostane noben otrok, ki ima že predpisano dobo. — Od osem let dalje!

Hladnik Janez

Ne pozabi 14. nov. na šolsko prireditev!

MED INDIJANCI NA EKVADORJU

(Piše Trampuž Bogomil, salcizijanski misijonar med Kivarci v Ekvadorju,

Po skoraj desetletnem delu kot misijonar na vzhodnji strani Ekvadorske Republike in Kivarske ožje domovine, sem zabeležil marsikaj zanimivega v notes. Istega imam sedaj pred seboj z namenom, da napišem par vrstic o teh divjakih, za prelepo revijo "Duhovno življenje". Evo Vam, dragi čitatelji, Kivarca v pravi luči pred Vami.

Primoran sem poseči nekoliko v zgodovino Ameriških plemen. — Brez dvoma vsa prvotna plemena so prišla po ožini "Bering" iz Azije. Med temi prvotnimi prebivalci so bili tudi Kivarci. Kar se zna, je to, da se jim Severna Amerika ni dopadla zato so se primikali vedno bolj proti jugu. Nastavili so se v Mehiki, pozneje na severnem kraju Kolombije in šele prava stalna zgodovina teh divjakov začne z letom 872 po Kristus. Po tem letu so zasedli vzhodnji del Ekvadorske Republike — kraj, kjer so se postavili in ga zovejo še danes svojo in zelo svojo zemljo. Ekvadorski vzhod ni nič drugega kot neizmerni pragozdovi, kjer še ni pela sekira svojo pesem civilizacije.

V teh tisočletnih pragozdovih živi torej eno pleme, tako nepoznano na svetu, za katerega je naš Gospod Kristus tudi trpel in umrl na Svetem križu.

Po odkritju Amerike, l. 1492, so domala vsi rodovi sprejeli Evangelij. Samo Kivarci, ločeni od vsega sveta, brez poti, brez rek, z eno besedo, bili so isto kot Amerikanci pred odkritjem Ameride, niso bili deležni Kristusovega nauka.

V prvih dneh mojega misijonarjenja, pred devetimi leti, sem posvetil deset dni samo temu, da jih preživim v Kivarski bajti in natančno proučujem kivarsko družinsko življenje.

DESET DNI MED KIVARCI — od 9. do 19. septembra 1929.

9. septembra 1929. — Zgodaj zjutraj sem vstal, pripravljen da nastopim na dolgo potovanje. Po zajutrkju sem se poslovil od prijateljev in se oborožil s prtljago in dolgo palico. Steza me je vodila proti Kivarski koči. Do nje je bilo 7 ur. V temnih gozdovih sem se slutil tako samega! Kar me je navduševalo, je bila misel, da grem na obisk h Kivarcem. Tu pa tam mi je šinila pod nogami kakšna kača. Toda že prijatelji so me opozorili na nevarnost. Šel sem čez drn in strn z mojim Bogom v duši.

Po peturnem potovanju sem začul zvižganje. Razveselil sem se, ker sem bil v bližini človeškega bitja. Počakal sem nekoliko

in nisem se varal, pred menoj je stal Kivarec. Od veselja sem se vsedel, mu podal roko in ga sprejel z največjim veseljem. Tudi on je bil vesel mojega srečanja. "Padre, Tuám vinjám"? Oče, odkod prihajaš? To je bil prvi pozdrav, ki sem ga čul iz Kivarskih ust. Ker sem se že naučil nekoliko Kivarskega jezika poprej, sem korajžno odgovoril: Prihajam na obisk v Tvojo hišo." (Aminju istajcan vinjahei). Odpočila sva se, ker tudi on je bil truden. Nato sva se napotila proti Kivariji, ki je bila še dve uri daleč.

On je šel naprej. Ogledal sem si ga od pet do glave. Kivarec je ponosne postave. Meri okrog 1,70 m, bakrene kože, lasje so dolgi in črni. Bistro oko je črno. Nisem videl ničesar, ker sem gledal le Kivarca, on pa je videl ne vem koliko kač in drugih mrčesa. Po polurnem potovanju me je ustavil in mi rekel, naj počakam tu. Ubogal sem. On je šel naprej in po dolgem času sem začul puškin pok. — Moram omeniti, da Kivarec je prost sin narave, zato sovraži vse kar ga ovira. Glede obleke pripominim, da nosi samo majhen košček okrog ledvij. Oborožen je pa do zob. Med čakanjem sem opazil mnogovrstne ptičke in prav blizu mene se je zmuznila "guatuza" (žival podobna prešičku, katere meso je zelo okusno). Po dolgem času se je vrnil, in glej Bil sem vesel nad lovom in videl sem spretnost teh sinovv. — ga šmentana, na ramah je prinesel prav debelo mrtvo guatuzo. Šla sva naprej, počasi, kajti moči so mi pešale. Ob treh popoldne smo prišli do Kivarije. Naš prihod je že od daleč naznanjevalo lajanje psov. Kivarec je v bližini kočee zatulil, tako, da nikdar v svojem življenju nisem čul kaj podobnega. Vse je vrvelo izven hiše. Tri žene, (Kivarec, ki me je spremljal, je bil poligamec), 15 otrok, ne vem koliko psov. Ko so me zagledali, so se čudili nad mojim prihodom.

Kivarec je izročil eni izmed žen mrtvo guatuzo, drugi pa je naročil, naj mi takoj postreže s čašo čiče. To je pijača, ki jo bom opisal na drugem mestu. Vstopili smo. Kivarija (koča), je eliptične oblike, ima dvoje vrat, ene na vzhodu in druge na zahodnji strani. Koča je narejena iz bambusa, pokrita s slamo (kambanaka). Hišne stene so iz 4 cm širokih bambusovih desk, tako da je po vseh krajih na tisoč luknjic. Medtem mi je žena postregla s čašo čiče. Za ves denar na svetu je ne bi pil, vendar nisem hotel izgubiti kivarskega prijateljstva.

Vprašal sem Kivarca, zakaj ima njegova hiša dvoje vrat. Rekel mi je, da kivarske kočee imajo vse isto obliko in dvoje vrat. Ena vrata služijo samo za moške in druga za ženske. Gorje

tistemu, ki bi se drznil v Kivarsko hišo skoz ženskih vrat. To je bilo zame zelo važno. Ponudil mi je tnalo, da se vsedem, medtem je žena pripravila guatuzo. Dan je začel umirati. Pri večerji, pri kateri mi je bilo postreženo z guatuzinim mesom in "yuko" (neke vrste krompir) in čičo — sva se še pogovorila o mnogoterih rečeh. Kar dobro sva se razumela. V koči ni nič posebnega: ležišča, steber, kjer so obešena orožja, ogenj in nekaj loncev, kjer se hrani čiča. Stemnilo s je popolnoma, in ker sem bil tako utrujen, sem po končanih večernih molitvah legel na trdo bambusovo desko.

DVE BESEDI O DIVJAKIH KIVARCIH

10. septembra dopoldne. — Strašen blisk in grom me je vzbudil iz sladkega spanja. Prižgal sem svečo in pogledal na uro, katera je kazala že 2. Nisem več zatisnil oči, kajti bliski so se vedno pogosteje ponavljali, tako da me je bilo skoraj strahh. Šele blizu pol petih je vse utihnilo in namesto teh naravnih pojavov sem začul sladko žvrgolenje ptičkov, katero je bilo pa tu in tam pretrgano s "Kikiriki". Črna noč v teh pragozdih se je umikala prihajajočemu dnevu, kateri je obetal bili zelo sončen. Tudi oblaki so se začeli klatiti proti zahodu.

Krasno jutro! Narava se je vzbudila in tudi njen kralj, človek, je zapustil ležišče. Z izgovorom, da sem utrujen, sem ostal še nekaj trenutkov v postelji, to pa samo zato da bi opazoval bolj natančno kivarske šege pri vstajanju. Nisem čakal dolgo, ko sem opazil kivarca že v sredini kočice. Stegnil je roke in napravil nekoliko gimnastičnih vaj. Temu prvemu delu je sledilo drugo, katero, z dovoljenjem dragih čitateljev, je zelo negnusno... Ker se nahajajo komarji v vseh tropičnih krajih — ti nadlegujejo predvsem ljudi, posebno če so še napol nagi kot n. pr. naši Kivarci. Vso noč sem moral biti odet od pet do glave, ker ti gostje "nebodigatreba" so zelo neljubi. Ubogi Kivarec je bil pravi mučenec komarjev. Med njim in temi se je začel že na vse zgodaj pravcati dvoboj. On jih je ubijal, da je bilo joj... In gotovo si ne boste mislili, kaj je napravil z trupli mrtvecev. Vse je pokopal v svoja usta... On ne misli nikdar na postne srede in petke. Za njega kar je meso, to ga vleče, na drugo niti ne misli. Jedel jih je, da je bilo veselje. Ne samo komarje, temveč tudi uši in drugi mrčes, ki gre v usta.

Po več kot enournem boju in gostiji je šel k loncu, kjer je bila voda. Pil je par požirkov in zadnjega je pustil v ustih, da

bi mu služil za umivanje. Slednjič je minulo tudi to opravilo. — Vstal sem in se oblekel ter zmolil svoje vsakdanje jutranje molitve. Kivarec me je debelo gledal in končno vprašal: "Kaj delaš?" Odgovoril sem mu: "Govorim z mojim Bogom." Po končani jutranji molitvi sem povabil tudi njega h kratkemu verskemu pouku. Naučil sem ga napraviti križ. Hvala Bogu! Po končani šoli je začel žvižgati in peti. Nisem se mogel vzdržati smeha, ker petje in žvižganje je bilo naravnost strašno, dasiravno je revče mislil, da poje lepše kot Titarufo ali Caruso in žvižga nekoliko boljše od ljubih ptičk. Kaj še! Resno in skoraj jezen mi je odgovoril, da je petje in žvižganje v navadi pri Kivarcih, ker na ta način vzbudijo Kivarke. Ni minulo pet minut, ko je bilo vse na nogah, otroci in žene. Žene so se umile na isti način kot moj

Skupina z misijonarjem Bogomilom Trampužem, Ekuador, Juž. Amerika

prijatelj in takoj zatem mu dale zajutrek iz znamenite "čiče". — Zdel se mi je dokaj lačen in žejen, kajti spil jo je nič manj kot pet "pening" (dva litra) Trebuh se mu je napel kot boben. Slednjič je prišla tudi name vrsta. Hočeš nočeš, moral sem jo izpiti. Torej "čiča". Ker jo že toliko omenjam, naj jo tudi opišem.

ČIČA

Kivarec ne pozna mnogo jedi. Med vsemi najglavnejša, kot pri nas kruh, je za njega "Juka". Juka je namreč neka korenina, podobna krompirju, samo da je mnogo večja, tehta do 15 kg. Ta je glavna jed, kuhana ali pečena. Če ima v desni majhnega pečenega ptička, je gotovo, da ima v levi dober kos juke. Iz juke delajo tudi pijačo, to je čičo.

Ko je juha skuhana, si jo žene gnetejo v usta in jo začnejo zvečiti tako, da se zmeša s slino. Potem pljujejo v lonec. Delo je dosti ostudno, vendar čiča ne sme manjkati v nobeni bajti.

Ko se je zaključilo to delo, pokrijejo lonec in pustijo, da dozori v treh dnevih. Po treh dnevih odkrijejo lonce (vsaka žena ima svoj lonec) in tedaj začnejo napivati vse, ki prihajajo in odhajajo. Ker je masa precej trda, ji primešajo nekoliko vode in tako imajo izvrstno pijačo.

V začetku, ko sem slišal o Kivanski čiči, sem sklenil, da je ne bom pil, vendar se mi je pozneje dopadla. Kadar sem jo pil, sem oči zaprl in mislil, da pijem najboljše vino.

Zanimiv je tudi način, kako jo ponudijo. Vsaka žena si umije roke, vzame eno piningo z vodo. Zajeme iz lonca nekoliko tistega močnika in ga meša z vodo. Pijača ima precej prijeten okus. Je bela kot mleko. Služi za pijačo in jed obenem. To sem poskusil tudi jaz. Ena pininga je dovolj, pa bodisi, da je človek lačen ali žejen. To je slavna čiča.

(Dalje prihodnjič).

**Dne 14. novembra ob 4. uri popoldne bo
VELIKA ŠOLSKA PRIREDITEV
v Salonu "Germania" Alsina 2513
(Poleg Plaza Onze.)**

KER JE TO ZADNJA PRIREDITEV V TEM ŠOLSKEM LETU, LE NIKAR NE NE ZAMUDITE. POKAŽITE ZANIMANJE IN RAZUMEVANJE ZA TO LEPO USTANOVO.

TEMLIN & GOMBOC

RESTAURANT "VIENES"

EDINI SLOVENSKI RESTAVRANT V CENTRU

TUCUMAN 337

BUENOS AIRES

SKOZI SOLKAN NA SVETO GORO

PRED DEVETIMI LETI

Andreja Luznika ni več tukaj? Tako sem povprašal oni dan tam nekje blizu Čakarite.

Ne, ni ga več. Se je odselil.

Pa, če se ne motim, saj imate tudi vi slovenske obraze.

I, kajpada. Take nas je Bog na svet poslal in ni, da bi tajili. Seveda smo Slovenci.

Pa ne bi stopili naprej, gospod, da katero uganemo. Saj smo že večkrat imeli vas v mislih. Vedno čitamo, kako greste okoli, in ker dobivamo Duhovno življenje, smo vas tudi pričakovali.

Sveta gora, pri Gorici, kakor so jo obnovili po vojni.

Pa, saj smo že stari znanci, se mi zdi, tako sem menil gledaje fanta, ki je tedaj pristopil. Obraz mi je znan, le tega ne bi vedel, kateremu imenu odgovarja.

Kajpada sva znanca. Albert D. Morda se me boste domislili, se je predstavil.

Seveda, kako ne.. Iz Avellanede se vas spomnim. Le da sem mislil, da živite nekje na Dock Sudu.

In tukaj le nas je polna hiša Slovencev..

Odkod pa ste?

Izpod Svete Gore pri Gorici. Poznate Solkan.

Solkanci? In vsi. Ko bi človek vse v glavi držal, kod sem se že s Solkanci srečal... Aha, čakajte. V Villa Marteli sta kar dve družini. Dva brata omožena in dve hišici, ki sta si kot sestri ena ob drugi. Pa še kod drugod, sem jih že tudi videl.

Šolkán pa tudi poznám. Devet let je tega, ko sem korakal tamí skozi. Dobro mi ni več v spominu lega kraja. To pa vem, da sem v vasi, na nekem klanecu srečal veliko mlatilno mašino... ko bi mi prišlo na misel, koí se bom s Solkanci srečal, bi pač malo bolj natanko pogledal. Bilo je to okrog 10. avgusta leta 1928. ko sem šel na Sveto goro.

Da ste bili na Sveti gori?

Bil. Kot pravi romar. Peš sem šel iz Gorice in dobro se še spominjam, kako sva stopala s spremljevalcem, z Gabrovškom Andrejem, ki je bil v Rujanu v Trstu kaplan. Ob petih in šestih popoldne sva korakala tja gori v strmino, da obiščeva Marijo. Saj mi je žvela podoba svetogorske božje poti v mislih kot nekaj čudež nekaj nedopovedljivo lepega, kot sem si mogel predstaviti po pripovedovanju matere, ki je večkrat romala peš od doma iz Črnega vrha na Sveto goro.

Saj je to "Sveta gora", bliže nebesom, bliže Bogu, pri materi božji. In tisti zvon, pa saj ga gotovo več ni, na katerem se je zibal mežnarjev sin, ki sem ga spoznal kot jugoslovanskega financarja, pa mu seveda ne vem ne imena ne priimka, ne kje danes živi... nemara, da je bil pa Črnetov sin, brat onega Črnetá Vladimírja, ki ima v Zagrebu gostilno.

In pa morje se menda vidi tudi od zgoraj. To si pa lahko mislite, kako lepe so stvari, ki žive v spominu po sliki otroške domišljije... In potem prelepa podoba naše zemlje, skozi katero bistro reže svojo pot Soča in vse doli skozi furlansko ravnino hiti v neskončno morje in stotere vasice in vasi in goriško mesto in kraške skale in tolminska golci in Brda in sivi Čaven in častiljivi Nanos in širni gozdovi v Hrušici in veličanstne planine gori proti Krnu in Črni prsti in brezkončna ravnina doli v padovansko nižino.

y

Tako sem stopal onj dan skozi Solkan pač poln želja, da živo stopi pred me tisto, kar mi je domišljija tako lepega in čarobnega naslikala. Zato pač ni čudno, če je v Solkanu zbudilo mojo pozornost le tisto, kar me je v oči dregnilo. Še to se spomnim, da mi je vstala želja, da bi stopil na vrček piva v neki gostilni, kjer je bilo veliko zapisano: "Birra Dreher". Pa sem se domislil, da k božji poti spada tudi žeja. Naj bo v božjo čast.

Ali ste nemara poznali gospoda kaplana v Solkanu. Ta je bil duša. Vedno smo bili okoli njega, vsi vaški pobje. Če bi bili vsi gospodje taki, bi se malo zabavljalo čez duhovne. On ni bil duhovnik radi denarja, zakaj prav nič ga ni zbiral. Vse je raz-

delil sproti. Kolikokrat mi pride na misel: če bi bili vsi duhovniki tako, bi ne bilo treba vere kar nič dokazovati.

Kaj se mi je primerilo nekoč. Zijalast pobič sem bil. Mama so mi dali kosilo, da ga nesem ateku. Pa, saj veste, da je otroku vsega drugega bolj mar, kot tisto kar treba. Grdo sem se prevalil. Pa to bi ne bilo še nič hudega, ker moje kosti so takih stvari bile vajene. Toda lonci, ki sem jih nesel, so to stvar drugače razumeli. Kosilo je šlo po potu. Kaj mi je ostalo drugega kot solze. In sem jokal. Pa je prišel gospod kaplan.

Kaj ti je fantek? A, takole. Kaj si pa delal?

Padel sem. Kosilo nesem očetu.

Nič ne jokaj. Kar z menoj pojdi. Bova pa kaj drugega dobila, de oče ne bodo lačni, zakaj od joka lončki ne bodo polni.

In sva šla in sva spet napolnila lončke. Kaj je gospod kaplan tisti dan kosil, tega pa ne vem.

Ko je šel proč, je vsa fara jokala za njim.

Da devet let je tega, ko sem stopal na Sveto goro. Prav tedaj so končavali dela v novi cerkvi. In sem imel že tudi jaz mašo pred svetogorsko Marijo.

Pravijo, da bo sedaj kmalu 400-letnica Svete gore. Čez dve leti. Težko, če nam bo dano, da pridemo zraven.

Tako je vedno v življenju, da mnoge želje ostanejo neizpolnjene. Pa, če nam je Sveta gora daleč, Marija nam zato ni onstran morja. Mesto na njeno božjo pot v domovini pa bomo šli na rmanje v Lujan. Kako lepo je bilo lansko leto na našem romanju. Bilo nas je 800. Letos nas ne sme biti manj. Svoj vlak bomo imeli. Malo pred 7 uro bo odšel. Ob 8. uri zvečer bomo pa doma. In v največji cerkvi Argentinije slišati slovensko petje, ali ni mar to nekaj lepega?

Tako bomo torej s spominom na svetogorsko in višarsko in brezjansko Marijo poromali 28. novembra v Lujan, da se tamkaj priporočimo Materi božji, da nas varje na zemeljskem potu v večno domovino.

Pa če bi še nekaj vprašal?

Kaj pa? Le kar!

Ne, nočem vas spravljatj v zadrego. Samo povem, da bo tudi za spoved in sveto obhajilo prilika v Lujanu. Sai! vsi trije slovenski duhovniki. Pride namreč tudi gospod Doktorič iz Montevidea. Nekateri in mnogi so z Gospodom Bogom nekako tako, kot mnogi bogatinci s svojimi zaposlenimi. Nočejo jasnih in zaključnih računov... Pa je človekova korist, če skrbi za to, da je prav prijatelj z Bogom!

In pravi Jezuš: "Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes; kdor uživa ta kruh, bo živel vekomaj."

Takole, boste rekli: Svojo kramo prodaja kot rezjan...

Vi jo pa že pogodite! Saj vemo, da je tako treba.

Da, kot rezjan. Samo to je razlika, da rezjan dela za svoj dobiček in če more pa tudi malo potegne človeka.. Ali ne.

Jaz pa vem, da vas tako navajam, da mi boste na zadnji sodbi, ko bo vsa pravica in resnica stopila pred nas, priznali: prav ste imeli.

Tako torej. Na Sveto goro ne moremo. Bomo šli pa v Lujan.

In še nekaj. Ne pozabiti 31. oktobra ob 4h. popoldne v Novo Pompeyo. Ob 4. uri. Ne zjutraj! Le mirno se naspite, toda popoldne ob 4. uri pa le nikar ne pozabite. Bo tudi nekaj prav lepega.

Hladnik Janez

(Piše g. A. Jerman, Radovica na Dolenjskem.)

Velecenjeno uredništvo!

Zglasila se je pri meni Ramuta Marija, žena delavca iz Bojanje vasi, župnija Radovica, občina Metlika okolica, ki ima svojega moža v Argentini, s prošnjo, da bi na kak način dobila zvezo s svojim možem, zlasti pa od njega kaj podpore. Žena je velika revica, brez zaslužka, mož ji že par let nič ne pošilja, ima pa dvoje fantičkov, ki že hodijo v šolo.

Pred vsem se obračam na svojega kolega, preč. g. Janeza Hladnika s prošnjo, za posredovanje. Njegovega naslova nimam, pa ker vem, da gotovo pri Vas sodeluje, blagovolite biti tako prijazni, da ga seznanite z mojo prošnjo. V slučaju odsotnosti bi se morda dobil kak drug gospod, ki bi bil pripravljen narediti to uslugo. — Naslov moža je sledeči:

Ramuta Janez, F. de cemento, Loma Negra, Olavaria Sud.

FOTO "SAVA"

SAN MARTIN 608 (Križišče Tucuman)

Domov ne moreš. Vsaj verno svojo sliko lahko pošlješ. Oglasi se pri nas! — Fotografije vsake velikosti. — Povečave. — Razvijanje. — Hitro in točno. — Po slovensko.

NEKAJ ZA OČETA IN MATER .....

Komaj se dete zave, že ga obdaja topel domek, mehka posteljica, miza pripravljena. Z eno besedo, vsega ima kar potrebuje.

Ničesar se mu ne odrece, tako, da se niti ne zave dobrote, ki jo je deležen.

Ni prav pustiti ga v misli, da ima do vsega in čez vse pravico? Zmanjšajmo njegove potrebe do meje — najpotrebnejšega. S tem brzdamo njegov egoizem, ki je najznačilnejša napaka njegove mladosti. V vsej jasnosti mu raztolmačimo, da se mu dobro godi po zaslugi očetovih žuljev in skrbi. Ne pozabimo omeniti, da vse to lahko tudi izgubi. Pripovedujmo mu o siromaških njegove starosti, ki se tresejo mraza, posteljica jim je kup slame, ki ne poznajo slaščič, saj še potrebnega kruha nimajo. Povejmo mu, da tudi ti otročički žele položiti glavico na mehko blazino in jesti slaščice... Kako iznenadenje, koliko mu da to misliti! — Povsem nov svet se odpira pred njegovimi očmi... Ustvari si nove predstave, druge misli ga zajamejo in v njegovo detinsko srce se naseli plemenita sočutnost.

Nad vse učinkovit je pri otroku materin vpliv in njena zlata, materinska beseda. Ni ga, ki bi znal in mogel položiti v otroško srce samo iskrico tega kar zmore mati. Mati je in ostane prva vzgojiteljica, ona polaga temeljni kamen poznejše zgradbe. In vendar je baš ljubezen, ki jo tako tesno veže na dete vzrok vzgojnih nedostatkov.

Prevelika ljubezen do otroka je često povod popustljivosti, prizanesljivosti. Od tod trmoglavost in samopašnost. Najraje pogrešajo v tem, kjer imajo samo enega otroka in še — bolehnega. Gorje takemu otroku, ko ga bo življenje zajelo v svoje trdo šolo! Naj dobra mamica ne pozabi, da je njen miljenček družabno bitje, ki bo prej ali slej stopilo v javnost in bo ali njen koristen član ali pomilovanja vreden slabič.

Otroku je treba družbe! Vzgojni vpliv staršev je nenadomestljiv, ali tudi vzgoja družbe mu je nujna. Jasno je, da pri izbiri družbe moramo biti jako previdni in oprezni, ali dati mu je moramo. Le v družbi, seveda pod stalnim in skrbnim nadzorstvom, se zdravi: trma, nestrpnost, domišljavost, ošabnost in druge posledice samevanja.

Najlepša prilika za to je šola. Pa tudi že malčke predšolske dobe vzgajamo v družbi in to so otroški vtoci in zabavišča.

Piše nam soproga ing. A. Kadunca iz Sao Paula. Brazilija.)

PREČASTITI GOSPOD DUHOVNIK!

Oprostite, da se Vas drznem nadlegovati popolnoma nepoznana, toda Vaše vzpodbudajoče besede glede slovenske šole, ki sem jih čitala v "Slovenskem listu", so mi dale povod, da se obračam na Vas, z veliko prošnjo v imenu slovenskih otrok v Sao Paulo.

Gotovo Vam je znano že iz poročil istega lista, da so se otvorili tu na pobudo par požrtvovalnih oseb nedeljski tečajji za materinščino. Ker še zaenkrat ni tu večjih učiteljskih moči, sem bila naprošena, prevzeti začasno to poučevanje, kar seveda nisem mogla odkloniti. Dasi dobro vem, da do sposobnosti še veliko manjša. Toda, častiti, ali je naša krivda, če smo tu popolnoma zapuščeni na tem polju? Kaj nam je storiti? Otročajjarašča, po večini že vsi obiskujejo braziljanske šole in materinščina? Naj se pusti, da utone ves ta mladež v vrtincu tujine? — Tako so mislili oni, ki so končno prišli do zaključkak, da se mora nekaž ukreniti, najsi bode karkoli, da se reši, kar se še rešiti da.

Šola se je pričela, kljub temu, da nismo imeli knjig, ki brez uspeha prosimo zanje. Kaj mi je storiti, č. gospod? Vsako nedeljo vprašujejo malčki. "So že prišle knjige?" In vedno isti odgovor. "Do druge nedelje prav zagotovo." Imam eno edino čitanko za I. razred, iz katere jim prepisujem na liste, vsakemu posebej, da se lahko učijo. Za večje pa, ki po večini slovensko govorijo, pa prestavljam iz francozke knjige za I. gimnazijo, kajti njim je treba nuditi nekaž več, ako hočemo, da jih bo jezik zanimal.

Toda če ne bo knjig, bo treba šolo prekiniti. Ali ni škoda sedaj, ko se je tako lepo začela?

Prosim Vas, v imenu otrok, kateri nam bodo nekoč očitali malomarnost, ako jim ne bomo dali to, kar imamo dolžnost jim dati. Vi, ki tako požrtvovalno in širokogrudno delate med našimi izseljenci, ki znate žaljenja in nehvavležnost pozabljati, zavzemite se vsaj malo tudi za te slovenske otročičke, ki Vas niti ne poznajo in Vas morda nikdar ne bodo, toda Vam bodo vseeno hvaležni za vse kar boste ukrenili v njihov blagor.

Naj uporabim priliko, da Vam izrazim moje in mojega soproga globoko občudovanje za Vaše kulturno in moralno delovanje na trdi ledini, katero tako vztrajno orjete. Tudi revija "Duhovno življenje" nam jako ugaja. Samo žalibog, dobimo jo bolj poredkoma. Morda naročnina nj v redu?

Pozdrave tudi od moža. Pozdravite g. Kastelica.

Slovenski obrazi

SLOVENCİ POD TANKOM IN ČEVLJARJI BREZ DRETE

Ta mi jo je pa zagodel.

Duša Karel, Martinez... "Rehusado"... to se pravi "pojdi se solit!" Takole mi je prišlo nazaj Duhovno življenje. Spaka vendar. Saj ga poznam. "Duša" božja je, kot se piše, in če se je tako razhudil, že mora biti nekaj navzkriž. Trudiš se, skrb imaš, kot dobra kuharica, ki z vso pažnjo pripravlja jed... potem si pa nad njo nosove vihajo in čez njo zabavljajo — čez jed in kuharico namreč — in ji nazaj v kuhinjo pošljejo... O ti uboga kuharica... Potem pa joka v kuhinji...

Nekaj že bo imel za ušesom, če ne, mi ne bi kar takole nazaj poslal lista, tako sem ugibal in namenil: grem in povprašam.

Torej v Martinez.

Toda ni samo ta stvar, ki mi je bila v mislih. Treba je misliti, tudi na našo romanje v Novo Pompejo in v Lujan, skrbeti in otroke najti in pripraviti tudi za prvo sv. obhajilo. Vse take zadeve so me vodile oni dan. In pa, saj veste, da je človek vesel vsake poštene duš, ki jo sreča in če jih hočeš srečati, jih je treba iskati. Zato sem namenil oni dan napraviti korak mimogrede tudi v Olivos. Saj so mi že ponovno pravili, da je tam okoli vodnega tanka cela reč slovenskih družin.

Da, tam okoli tanka... Lahko se to reče. Toda le pojdi in poišči potem koga! Kar poskusi!

Ali veste za kakega Slovenca tod okoli?

Lepo reč boš zvedel na tako vprašanje.

Našel sem Ukrajince, našel Francoze, našel Poljake...

Trenutek, prosim gospod. Tale fantek, ki je tako bolj "kažehero", se bolj po cesti pozna, bo kaj vedel.

Pridi sem, mali! Kako se pišeš? — Antonio!

Tako ti je ime! In priimek? — Metlikovec!

Tako je prav, pobič! Hvala lepa. Poglejva, kje si doma!

Kar po slovensko sva začela. Saj bolj slovenskega priimka ni mogoče misliti. In fantek je kmalu našel slovensko besedo in našla sva tudi mamo in brata in sestro.

Začudeno je pogledala mama. Prav zares. Kaj bi naj pomenila moja prikazen. Pa je kmalu razumel, kako in kaj in se domislila, da je že slišala o slovenski maši na Saavedri. Ker pa nimajo naročenega nobenega slovenskega lista, seveda ne morejo kdo ve

kaj vedeti o tm kaj se godi. In sem ji malo obrázložil o naših stvarih in jih povabil na božjo pot v Lujan in v Pompejo za 31. okt.

V Lujan bomo pa res šli. Saj smo že namenjeni. Toda za nas služi najbolje rdeči omnibus, ki gre iz Saavedre.

Nič ne recite tako. Najbolje je, da greste z namj z vlakom. 15 soldov samo vas stane do Plaza Once, in od tam pa imajo otroci kar četrtrinsko karto. In pomislite, kako lepo je v tako veliki družbi.

Da so iz Opatjega sela in še marsikaj drugega so mi povedali. In videl sem, da so otroci pridni, dobro vzgojeni, slovenskega pa še tudi niso pozabili, čeprav žive med samimi argentinci.

Kje pa je še kaj drugih naših?

Tamle blizu. Vesté mama, tam, kjer je Bruna, so vedeli otroci, in so mi pokazali pot dalje.

Torej ste se le res potrudili tudi do nas, me je veselo pozdravila Draškova gospa. Bruna, pridi no... Tale je pa naša hčerka. Samo, ne vem, kako se vam kaj zdi. Tako po sovkansko znano, ne takisto, kot iz bukev učite.

No nič ne marajte. Saj se je prej po sovkansko govorilo kot po bukvarsko pisalo.

Pa sem se kmalu prepričal, da sta si ohranili ne le sovkansko temveč tudi prav pravo slovensko besedo.

A, da, gospa. Saj ne boste zamerili, če povprašam, ali je že bila deklica pri prvem sv. Obhajilu?

Ni še bila. Pa ji je že kar čas.

Mama, kajne, da bom šla tudi jaz na Paternalu, ko bo tam ta lepa slovesnost. 19. decembra bo, kaj ne?

Prav res, gospa. Dajte jo pripraviti. Bo zares lepa slovesnost. Prav sedajle sem namenjen tudi v Martínez, kjer imam tudi nekaj takih. Škoda, da ni njega doma, da bi kar gotovo besedo rekli.

Težava je v tem, ker tudi to dela stroške. Rada bi jo napravila za "Terezito", pa je tako trda za groše. Saj moramo celo na god pozabiti, ker ni sredstev, da bi kak lep dar kupil.

Rad verjamem, da je teško. V novi hiši je sto stvari treba. Toda otrok je pa tudi zaklad, ki ga je čuati treba. In brez pomoči zakramentalne milosti je prazno delo in skrb najboljše matere in cčeta, kadar pride čas preskušnje nad otrokovo nedolžnost. Zato le uredite tako, kot verni krščanski starši. Prav je, da je tudi zunanost prilagojena duši, toda več je tisto, kar sv. Obhajilo nedolžni duši znotraj lepote vlije, in ta je tista, kateri je treba glavno skrb posvetiti.

Dā je sedanja mladina tako podivjana, je dobršen del krivde ravno v tem, ker so mnogim otrokom odvzeli zvezo z Jezusom v sv. Hostiji. Nemogče je, da bi imeli nadnaravno življenje v sebi, zakaj še vedno velja beseda Gospodova: "Kdor mene uživa, bo živel po meni..."

Deklica me je spremila k drugim Slovencem. Toda ni jih bilo doma. Seveda. Popoldne ob štirih je prost tisti, ki je svoj gospod.

In sem jo ubral dalje. V Martinez. Pa še sem spotjo obiskal družino svojega stanovskega tovariša, kaplana pri sv. Antonu. Kako ne. Saj sva si tako dobra tovariša, kot, da sva 10 let skupaj študirala, čeprav sem jaz "rubio", on pa "negro", jaz Slovenec, on pa "criollo", jaz evropejc, on pa amerikanec, in še 10 let starejši sem od njega. Pa ne samo to, da sva si dobra prijatelja.

Saj so mi rekli: Vaša hiša je to, gospod. In ni samo beseda, temveč je resnica. Saj me sprejme njegova mamica kot sina.

Samo škoda, gospod, da ne znamo nič po slovensko, da bi vam res dali čutiti, da ste doma v naši hiši...

Pa je minila ura tudi tam in sem se dvignil, da grem na račun s Karlom Dušo. Kaj ga je le ujezilo.

Doma je, tako sem ugotovil, in potrkal na njegov grad, ki ni večji in ne udobnejši, kot so seniki po planinskih košenicah.

Le naprej, je naročil.

Naprej? Saj bi. Pa ne vem, ali se vrata odpirajo na desno ali na levo, ali so pa kot loputnik....

Srečno sem stopil pred njega, ki me je začuden pogledal.

Stanovanje njegovo pa kar se da, okrašeno. Kot čumnate faraonskih piramid. Vse tapecirano s časopisnimi ilustracijami.

Tamle je pa "salón" ali pa "taller", je privzdignil zastor in pokazal dalje. Takole živim svoje samotarsko življenje.

Vidim čevljarski stol. Torej ste tudi čevljar. Ravno prav. Toda če ste kaj bolj pošten šuštar, kot so drugi. Pomislite, kaj mi je oni dan rekel eden, ki sem ga prosil za konček drete... Saj je nimam. Pa ne samo to. Le besede nisva mogla skunštovati, kaj se pravi po argentinsko dreti. Čevljar, pa brez drete!

No Duša je pa čevljar prave mere. Našel je šilo in našel je dreto, da bo meni zakrpal "žabo". Saj menda veste, da je to denarni mošnjček.

Čudna stvar takle mošnjček raztrgan. Ali je znamenje velikega bogastva, ali pa revščine..... tako je menil rojak in pridno vlekel dreto.

Evo ga. Je že gotov.

Še nekaj je raztrganega, sem nadaljeval.

On gleda, gleda in meni: nič ne najdem. Samo denarja vanj!!
Ne to. Drugo. Kaj se vam je pa Duhovno življenje tako zamerilo? Nazaj ste ga mi poslali.

Slabe volje sem bil. Pol leta že ga nišem videl, sedaj pa spet pride. Kar nazaj naj pošlje, sem rekel poštarju.

No, to pa ni tako huda stvar, da se ne bi spravila v red, pa bodisi, da je kaj moje krivde, ali jo pa pošta nosi.

No, kar nič se ne bova pregovarjala, je menil on, pač pa bova poskusila kapljico dobrega. Evo!

To pa ni slaba roba. Menda muškatelec.

Raje pol glaža dobrega, kot tri slabega, tega se držim.

Torej na zdravje! Vam in vašim. Ali imate koga svojega? Če imam? Ženo imam in dve hčerki. Tam doma.

Pa sem mislil, da ste samec.

Saj sem, žena je pa samka... Pa še to, da ne uganete, kakšne narodnosti je. Jaz sem se oženil na Ruskem, odkoder sem odšel šele 1922, tako da sem boljševice čisto od blizu videl in bil celo velik gospod med njimi. Žena je pa Estonka. Sedaj je seveda že vsa po naše. Tako naju je morje ločilo. Jaz tukaj, ona pa tam. Za "oddih" pa še kašnemu siromaku čevlje zakrпам, kadar pridem z dela.

Še k drugim rojakom me je pospremil, ki so se prav tedaj vračali iz dela, namreč ob osmih zvečer. uganili smo še marsikatero, nazadnje smo pa le z Bogom in na svidenje rekli.

Torej ne pozabite v Novo Pompejo in v Lujan. Pa tudi na Saavedro kaj pridite, ko bo tam maša prvo nedeljo v novembru.

Spoštovani gospod Janez Hladnik!

Oprostite, ker že dolgo časa čitam list "Duhovno življenje" in da Vam šele sedaj pošljem naročnino. Seveda razne reči so krive, da človek ni točen, moram pa resnico reči, da je največ kriva nemarnost. No, Bog odpusti vsem, tako upam, da boste tudi Vi meni. Radi tega Vas bom pa še nadlegoval in sicer, Vam pošiljam poštni ček v vrednosti 16 pesov, ter Vas prosim, da razdelite: pet pesov za "Duhovno življenje", šest pesov za "Slovenski list" in pet pesov pa za slovensko šolo na Paternalu.

Leopold Kralj, ::La Sviza", Pasteur, F C O.

PREKMURSKI JUBILEJ

MIKLOŠ KÜZMIČ (Ob dvestoletnici rojstva.)

Mikloš Küzmič se je narodil leta 1737 v Dolnji Sláveči. O njegovi mladosti vemo le, da je bogoslovje dovršil v Györu. Tudi ni nič gotovega o njegovem razmerju do protestantskega pisatelja soimenjaka Štefana Küzmiča. Sam piše v latinskem pismu o njem: "cognati mei." Že v letu posvetitve 1763 je postal župnik pri Sv. Benediktu; pozneje je bil tudi dekan "slovenske okrogline" (kakor sam piše) do svoje smrti 11. aprila 1804. Sam si je sestavil latinski grobni napis, kjer pravi med drugim: "okusil malo sem ta svet" in da je "v Ivanovcih se prerodil", to je pri Sv. Benediktu kot duhovnik in pisatelj. Prerodil pa s svojim delom ni le sebe, marveč večji del Slovenske krajine.

Protestantje so tedaj že imeli nekaj knjig v domačem narečju, med drugim tudi celo prevod nove zaveze. Izabrazhenemu in vnetemu duhovniku ni bilo lahko gledati zapuščenosti svojega ljudstva — to upravičeno sklepamo iz njegovega poznejšega slovstvenega dela. Tedaj mu je prišla pomoč v ustanovitvi nove škofije v Sombotélju, ki je združila tudi Slovence na Ogrskem. Prvi škof János Szily je imel smisel za slovstvene pripomočke pri verskem življenju in razumevanje za potrebe narodne manjšine. Ko je spoznal duhovno bedo svojih Slovencev, je naročil Küzmiču, naj piše knjige za svoje rojake.

Prva knjiga, ki jo je Küzmič priredil in škof založil, so bili: "Sveti evangeliomi... na vse nedelne i svetešnje dni". 1780. leta. Knjiga je doživela trinajst izdaj in se še danes nespremenjena uporablja v cerkvah v Slovenski krajini.

Za šole je Küzmič kot šolski nadzornik skrbel s posebno vnemo. Priredil je zanj štiri knjige. "Slovenski silabikar..." iz leta 1780 je bil enak abecedni tablici in je doživel enajst natisov.

"Kratka summa velkoga katekizmus..." iz 1780 je doživela devet izdaj. "Staroga i novoga Testamentoma svete historie kratka summa" (po 1780) pa je bila natisnjena sedemkrat.

Kumerdejevim "Vadenjem" je bil enak "ABC na narodni šoul hasek" iz 1790.

Najbolj priljubljen in še danes zelo razširjena pa je Küzmičeva "Kniga molitvena... na hasek slovenskoga naroda..." iz

1783. Ta molitvenik je bil do danes štiridvajsetkrat natisnjen. kar dovolj priča o priljubljenosti te "staroslovenske" knjige, kakor jo ljudstvo imenuje. 6

Kot začetnik katoliške knjige je priredil Mikloš Kizmič veliko del in s takim uspehom, da se z njim ne more meriti noben poznejši prekmurski pisatelj. Njegov vzgled je bil prubuda poznejšim katoliškim pisateljem, ki so vzdrževali z narodno besedo zvezo med preteklostjo in sodobnostjo ter tako ohranjali zvestobo ljudstva slovenski besedi in samobitnosti. A. B.

Conaliska Slovenca - Volko Novak

Gospod Janez Hladnik, Argentina!

4

Kot vem, ste že bili v Zagrebu in v Kostanjevici na Dolenjskem, kjer ste pasli svojo čredo, sedaj pa pasete tam daleč čez širokega morja, v Argentini med našimi izseljenci. Večkrat že sem Vam hotel pisati, pa sem odlagal do danes.

Sem filatelist in zato Vas prosim, da bi bili toliko prijazni in mi poslali čim več argentinskih znamk. Vi najbrže niste filatelist pa gotovo je tudi med Vašimi Slovenci, posebno med mlajšo generacijo, dovolj filatelistov, eden tak bi gotovo rad ustregel moji želji. Za taistega prilagam tu dve celi seriji jugoslovanskih znamk in najnovjših, kolikor se jih da dobiti, a obljubljam, da če prejmem poljuden odgovor z argentinskimi znamkami, bom jaz stalno pošiljal sproti vse nove izdaje. Skratka, želim si pridobiti potom Vas enega Slevenca zbiralca znamk za stalno izmenjavanje in dopisovanje, to se Vam bo gotovo posrečilo najti.

Dodatek: Rodom sem iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Pred tremi tednimi sem prispel v Zagorje, odkoder se vozim na šiht v Hrastniško steklarno. Sem star 17 let. Pripomnim še, da sem zvest bralec "Slovenca" kakor tudi čitam pisma iz južne zemlje "Demoljuba" in "Sl. Doma". Pristrčne pozdrave od matere domovine Jugoslavije.

Anton Gorenc, Zagorje ob Savi, št. 8, Dravska ban., Jugosl.

KAROL TERPLAN

SLOVENSKI BAR

CHACABUCO 501

AVELLANEDA

NEKAJ NAŠE ZGODOVINE

“NJIVI” V PREVDAREK

V 4. številki “Njive”, kateri nočem osporavati dobre volje in ji celo priznam, da je marsikaj zanimivega v njej, berem te besede kot uvod k razpravi “Naše zgodovine”:

“Spominjam se mladostnih let, ki čeprav niso bila rožnata, so bila vendar polna upanja. Z lahkoto sem prenašal pomanjkanje in to tembolj, ker so mi obljubljali v zameno za siromaštvo neko veselje na onem svetu.

Prišel pa mi je na uho neki glas in mi dejal: “Ne veruj jim, ker ti lažejo; ponujajo ti dobrote po smrti, samo da jim ne oviraš uživanja dobrot na zemlji: Rade volje ti prepuščajo nebesa, v zameno deleža ki ti pripada na zemlji, saj iz groba ne boš prišel zahtevati izpolnila obljub.”

Vero imenuje “bajko”.

Bajka je izmišljena zgodba otrokom v zabavo ali pouk. Trditi, da je vera taka bajka, je pa nemodro, ker dobro vemo, od kod vera izhaja, kako se je začela.

Osnova vere so evangelijske knjige, napisane med letom 60 in 105 po Kristusovem rojstvu.

Ni treba misliti, da so šele v sedanjem stoletju ljudje tako modri postali, da se jim zdi vera neumnost. Saj je že sveti Pavel zapisal: Oznanjam vero Križanega, ki jo Judje smešijo za “sramoto”, pagani pa za “bedastočo”. In če je zmagala krščanstvo nad pagansko modrostjo, tisto, ki jo danes mnogi povzdigujejo čez krščansko, potem se že lahko ve, da tudi moderni materijalizem ne bo močnejši.

Tisti, ki hočejo danes modrovati z novimi idejami, naj kar vzamejo v roke zgodovino in pisatelje iz 4. stoletja po Kristusu, pa bodo sprevideli, kako so “bajke” propadale in kako so proti eni in nespremenjeni resnici svete vere vstajali nove in nove zmot, pa so po nekaj desetletij zginile. Par desetletij pozneje se je svet čudil prednikom, kako so mogli biti tako nespametni, da so take abotnosti sprejeli.

In vsa dolga stoletja zgodovine Jezusovega nauka in krščanstva sploh so neprestana vrsta zmot, ki so se vzdigale sedaj proti eni, drugič proti drugi verski resnici. Evangelij je pa šel vedno isto smer. Vedno je bila resnična Jezusova beseda: Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle... Moderni

racionalizem in materializem bo prav tako šel v staro šaro kot je šel Janzenizem in modernizem preteklega stoletja.

Zato, če se modernemu človeku noče več vervati v Boga in če taji posmrtno življenje, se Bog ne bo umaknil in tudi noben zemljan se njegovi sodbi ne bo odtegnil.

Je božja beseda ki pravi: "Rekel sem in ne bon; oporekel. da se mi bodo uklonila vsa kolena, in da mi bo čast dal sleherni jezik," tako govori Gospod Bog.

Sveto pismo nove Zaveze, ki je nauk Jezusov in vsebuje vse krščanske resnice, so zgodovinske knjige. Vstali so učeni ljudje, kakor Nemeč dr. Harnack in drugi, ki so skušali dokazati to kar trdijo nekateri še danes — da je sveto pismo izmišljotina srednjeveških veljakov. Pa je stroga preiskava zgodovine teh knjig dokazala, da so nastale res tedaj, kot je Cerkev od nekdaj učila. Niso torej katoliški učenjaki samo, ki trdijo tako, marveč prav protestanti in brezverski zgodovinarji so dognali isto... Kdo bo trdil, da imajo več verodostojnosti tisti, kateri so čitali Renana ali Gottlieba in druge slične, katere je kritična znanost s prezirom zavrgla kot zavestne in zlobne falzifikatorje?

Pravi pisec "Njive" da mu "je prišel na uho neki glas" Kako je mogoče, da človek, ki hoče biti kritičen nasproti početkom krščanstva, ki vero zameta, ne da bi mogel s čim izpodbiti dokazano zgodovinsko dejstvo Jezusovega življenja in njegovih čudežev in nauka?" Kako je mogoče, da se mu ne zdi bolj "bajka" tisto, kar mu je povedal oni glas...?

Zato prosim tistega, ki se loteva razprave o zgodovini, naj kar lepo trezno in mirno išče resnico in naj nikar ne posluša "ustvarjati jo".

Naj le raje samo tisto pove, kar je res. Res je pa to, da je med predstavniki in učitelji vere marsikaj, kar ni v skladu z naukom Jezusovim... Toda tudi to je Jezus predividel, ko je govoril Vi ste sol zemlje, in če se ta spridi, s čim se bo solila...

Zaradi slabih stvari med predstavniki verske oblasti ne zgube veljave šestere resnice.

Bog še vseeno ostane pravičen sodnik, duša pa neumrjoča in milost božja za zveličanje potrebna...

Tako je beseda Gospodova: Prišel bo dan, ko bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali božji glas in bodo vstali eni v vstajenje življenja, eni pa v vstajenje pogubljenja.

Pomisli, kako bo s teboj, kadar boš ti med — rajnkini:

Hladnik Janez

ZGODBA O ŠIMNU SIROTNIKU

(Nadaljevanje)

Pot ni bila dolga in tudi ne strma; romala sta pičlo uro po zložni okrajni cesti. Šimen pa je težko sopel, postajal je ter si odpočival; in počival bi bil pač do večera in morda na vekomaj, da ga ni priganjal birič.

"Stopi! Saj je cesta kakor žamet; plesal bi človek, ti pa stokaš.

"Star sem, star!" je vzdihnil Šimen.

postrani se je ozrl na Šimna, ki je stopal mukoma, z omahujo-

"Tudi jaz sem star, pa se ne cmerim!" ga je zavrnil birič; čimi nogami, ves zgrbljen, upognjen in nadložen, kakor osemdesetleten starec.

"Koliko križev pa že nosiš, da si tako betežen?" ga je vprašal

"Pet jih nosim in težki so!" je odgovoril Šimen.

Birič pa se je tako začudil, da je odprl usta nastežaj. Široko je stopil pred Šimna in ga je ogledaval z debelimi očmi od glave do nog, kakor da ga je bil šele v tistem trenutku prvokrat ugle dal. Ko je bil pri kraju z ogledovanjem, je tako močno stresel glavo, da se mu je klobuk na stran pomaknil.

"Petdeset let! Pa že popotna smrt, pa že občinska nadloga! — Meni jih je sedemdeset, glej, pa me ne tare starost in za stavo ti grem dvanajst debelih ur! — Če ni zmote v krstnem pismu, kaj si počel, da se ti je kri posušila?"

Blagodušno ga je pogledal Šimen.

"Mene vidiš, nisi pa še videl tridesetnih starcev, kakor sem jih videl jaz. Petnajst let mu je, ko se zapiše delu z dušo in s telesom, kakor grešnik zlodeju samemu; trideset let mu je, pa je doživel do konca, ko še ni živel. Kjer sem delal jaz, nas je bilo vpreženih tisoč in več; otroci so bili med nami, pa tudi zgođnji starci; prah in ogenj smo dihali od jutra do mraka; nobeno oko ne vidi tam krvi, pa se preliva v koricah in vedrih in žile, še tako polne, so kmalu izsušene... Junak sem bil med njimi in sem doživel pet križev!"

Dolgo je premišljeval birič, nazadnje pa je vprašal:

"Ali je postava taka?"

"Postava je taka, kdo bi se prerekal! Ni ji treba, postavi, skrbeti za starost, ker starcev ni. Le jaz edini delam sitnost in nadlogo, Bog se me usmili!"

"Za grob ima človek zmiraj zemlje dovolj!" ga tolaži birič. Šimen pa je vzdihnil: "Še tiste mi niso dali!"

Ob takih razgovorih sta dospela v Osojnico.

Župan se je bil povrnil s polja, stal je na pragu in čakal kesila. Pa sta se ustavila pred njim birič in Šimen.

"Nadlogo sem pripeljal," je oznanil birič.

"Kakšno nadlogo?" se je začudil župan; takoj ga je spreletela huda misel in ozrl se je z zlohotnim očesom na Šimna.

"Osojniško!" je razlagal birič. "Oblastnija nam ga je poslala, tega nadložnega človeka, da bi ga redili. Pismo pravi, da je doma iz Prisojnice; ampak izkazalo se je, da ni doma iz Prisojnice, temveč iz Osojnice. Zato ga pošilja naš župan občini osojniški v rejo in skrb."

"Kako da je iz Osojnice!" je vzrojil župan. "Nikoli ga nisem videl, tega človeka, ne vem, kako mu je ime in kdo da je! Le kar ženi ga nazaj, odkoder si ga prignal, pa Bog z vama!"

Birič pa se ni udal temveč je razlagal nadalje:

"Porodil se je namreč na tistem kraju, kjer je stala nekoč prisojniška številka devetindevetdeseta, in kjer je dandanašnji kup kamenja na zemlji osojniški. Očitno je torej pred Bogom in pred ljudmi, da se je rodil v osojniški občini in ne v prisojniški. Tu ga imate, redite ga in skrbite zanj po vesti, da umrje v miru!"

Nad toliko hinavščino se je silno razsrdil osojniški župan.

"Glej jo, lakot prisojniško! Nima, da bi redila svoje reveže, pa bi jih naprtila sosedom! Če je zapisano v krstnih bukvah, da je rojen v Prisojnici, je tam rojen in prisojniška občina ga bo redila na stare dni!"

Ker je župan tako srdito kričal, se je nabralo na cesti obilo ljudi, osojniških faranov. Ko so čuli, kdo da je Šimen in kako da je z njim, se jih je polastila pravična jeza; biriču pa se je zazdelo, da ni prijetno prerekati se na zemlji sosedovi.

"Ljudje božji, kaj bi se ljutili?" je tolažil s prijazno besedo. "Razodelo se bo, kje je pravica in kje je zmeta. Vseh zmešnjav začetek pa je ta dolgi in jokavi nadložnik, ki nam ga je vsem Bog poslal zaradi naših grehov!"

Osojčani pa tudi teh lepih besed niso bili veseli.

"Ne nam," ga je zavrnil župan, "in ne zaradi naših grehov, temveč vam ga je Bog poslal, jč že vedel zakaj! Pa tudi ni krščansko, da govoriš o betežnem starcu, kakor o razbojniku; ali se v Prisojnici niste učili katekizma? Le lepo in zložno se napravita obadva v svojo domačijo; tam pa glejte, da ga boste pošteno redili in mu mehko postiljali!"

(Nadaljevanje prihodnjic)

V zadnjih mesecih se je krog naših klientov jako povečal in dnevno prejemo od njih zahvalna pisma, ker so bili njih bančni posli pri nas **POCENI, HITRO** in **NAJTOČNEJE** izvršeni.

TO JE NAŠE NAJVEČJE ZADOŠČENJE

ker je v **PRVEM REDU ZADOVOLJNOST** klientov, kateri poslujejo z nami dokaz, da boste tudi **Vi** postreženi kakor želite in zaslužite.

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala:

BARTOLOME MITRE 234

Agencija:

CORRIENTES 1900

DENARNA NAKAZILA — HRANILNICA — PRODAJA VOZNIH LISTKOV — IZSEIJSKA POŠTA.

DOMA IN PO SVETU

Iz Metlikke je odšla učiteljica Berta Uršičeva po 19 letih službe.

Na Komenščini je vinska letina razmeroma dobro izpadla. Pravijo, da bo rebula dobro grela srce. Po nekod je napravila žal toča in gniloča zadnjih dni znatno škodo.

V Podgori so 12. septembra vdrli vlomilci na pošto. 14. septembra pa so vlomili v cerkev in okradli pušice in odprli tudi tabernakelj in so izginile tudi posvečene hostije. Ciborija pa nišo odnesli.

Pisatelj Bevk v Italijanskem prevodu — Njegova "Kresna noč" je našla med italijanskimi bralci dober sprejem.

Vrh sv. Mihaela pri Doberdobju je znan po zgodovinskem muzeju, katerega mu so sedaj dogradili novo poslopje.

Na sv. Gabrijelu je stara granata ubila 33-letnega Stankka Boškina iz Mirna.

Josipa Sfiligoja, berača iz Podgore je ubil v Gorici auto.

Ljubljana dobi novo tramvajsko progo k sv. Križu (na pokopališče).

Umrli je župnik iz Pišec, Franc Toplak, vsled nesreče s konjem, ki se mu je splašil.

Umrla je pisateljica "Slovenske kuharice" redovnica Felicita Kalinšek.

Na slovenskih gimnazijah se je vpisalo letos 11,175 dijakov.

V Celju bodo zgradili Boskov zavod za vzgojo mladeničev.

Prebivalstvo Juljske krajine se je v petih letih znižalo za 13600 oseb, med tem ko je po svezj drugi Italiji narastlo.

V Trnovem pri I. Bistrici je umrl gozdni čuvaj Anton Bobek.

V Renčah je zadela kap Josipa Vičiča

V Kačicah pri Divači so pokopali 85-letno Ano Brađač.

Iz Klane v Istri poročajo, da je silen naliiv povzročil mnogo škode v Zabičah in Trebčanah.

V Tatranski Lomnici na češkem se je vršil v septembru zanimiv politični tečaj, katerega so se vdeležili zastop-

niki 25 držav. Obravnavali so čisto odkritosrčno najkočljivejše probleme svetovne politike. Tako zlasti zadevo narodnih manjšin.

Ko se je govorilo o nemški in madžarski narodni manjšini v Jugoslaviji, so Nemci in Madžari priznali, da se jim ne godi nikaka krivica.

Zadeva makedonskega vprašanja je po ureditvi prijateljskega odnošaja z Bolgarijo stvar, ki je zažolovljivo rešena.

Glede Koroške, kjer ni vse v redu s slovensko manjšino, je odgovarjal dr. Bauer, da so glavni sovražniki Slovenstvu slovenski odpadniki, ki so pa tudi najmanj zanesljivi avstrijski državljani. — Slovenci imajo svoje šole, pa da jih ne obiskujejo.

Nato so zastopniki zapadnih demokracij v zvezi s preganjanjem nemške in slovenske manjšine v Italiji sprožili razpravo o italijanski politiki. Na vsa ta izvajanja je izjavila prisotna Italijanka prof. Clara Falcione, da z ogorčenjem zavrača vse obdolžitve njene domovine, češ, da ni kriva Italija, če nemška in slovenska manjšina nočeta pošiljati otrok v nemško odnosno slovensko šolo. Hrupen smeh vse dvorane je zaključil razpravao o manjšinskem vprašanju. Posledica nastopa slovenskega zastopnika je bila, da so odslej iskali udeleženci venomer pojasnila o slovenskih manjšinah in Jugoslaviji ter ga povabili, da napiše članke v njihove liste.

V septembru letos je zopet Krka grdo preplavila mnoge vasi posebno na slovenski strani.

Goriški romarji so že v drugi skupini poročali k Mariji na Brezje. 15. in 16. septembra so se pomudili na božji poti. Potem so obiskali Ljubljano in svoje znance drugod po Sloveniji. Bilo jih je 732. Vodil jih je nadškof Margot.

Umrli je v Benetkah P. Serafin, kapucin, svoj čas gvardian v Sv. Križu pri Vipavi. Bil je Italijan. Kot 60-

leten starček se je učil slovenščine. Za slovenske pravice se je zelo potezal in je ostal v blagem spominu. Po njegovem odhodu se je položaj v Svetem Križu zelo spremenil.

Prišlo je tako daleč, da je moral priti po letu 1930 oče Serafin kot gvardian na Sv. Križ, da bi napravil red ter dvignil ugled samostana in ga usposobil za duhovno delo med prebivalstvom. Razmere so bile pa silnejše kot odločno, neuklonjivi moč. Zapustil je Sv. Križ ter odšel v Trst, na Reko in se zozpet vrnil v Trst. Tu je začel bolehati in ga je zedela delna kap. Odpeljali so ga potem na Guidicco, kjer je boguvdano izdihnil. Oče Serafin je bil v polnem pomenu besede katoliški duhovnik—misijonar, raven, odločen, plemenit značaj, ki je živel samo svoje-mu poslanstvu: božjemu kraljestvu na zemlji. Ave, anima pia!

Dr. Fr. Močnik, župnik v Vrtojbi pri Gorici, je imenovan za stolnega vikarja pri goriški stolnici.

Na Občinah je preminul trgovec Ivan Žerjal. — Mrtvo so našli v Novakih Marijo Peternelj.

V nedeljo, 12. septembra ob treh zjutraj je v vasič Cerkavec nad Oskom pri orici udrl v hišo vdove Terzije Smet maskiran zločinec, ugrabil ubogo ženo in zahteva od nje denar. Ro-par je vse prevohal in našel samo 10 l.

V Mančah pri Vipavi so imeli 9. sept. prijeten dogodek. Obiskal je svoj rojstni kraj ljubljanski ban dr. Marko Natlačen s svojim sinom Stankotom, ki je pel letos 8. sept. novo mašo pri Sv. Petru v Ljubljani in naslednji dan v Mančah.

Ljubljanski mestni muzej je nova originalna zamisel. Otvorili so ga 15. sept. Muzej nazorno prikazuje življenje meščana skozi 5 zadnjih stoletij.

Most med Rihemberkom in Batojami,

ki ga je zob časa porušil, so obnovile vojaške oblasti in je bil 5. septembra odprt prometu.

Berlinski ilustrirani list objavlja ro-man "Požar na Koroškem, v katerem slavi vojvodski stol na Gosposvetem polju kot nemško narodno svetinjo... In vemo, da je zgodovinsko dejstvo, da je kamniti stol spomenik slovenske zgodovine.

Idrija je slavila 80-letnico msgr. Mihaela Arkota, ki je že 40 let pastoruje med Idrijčani.

Mihael Arko se je rodil 19. sept. 1857 v Sodražici na Dolenjskem. Novo mašo je pel 19. sept. 1880. Služboval je v Skofji Loki, Hrenovicah in v Sturijah na Vipavskem. 1896 je v Idriji umrl takratni dekan Kogej. — 7. julija 1897 je prispel novi dekan v Idrijo, kjer so ga zelo slovesno sprejeli. Med rudarji je prebil tovej polovico svojga življenja. Spričevalo njegovega delu je ljubežen idrijancev, ki so ga vsi vzljubili.

Zelo ga je zanimala zgodovina. Izčrpal je ves večstoletni rudniški arhiv in vse razpoložljive vire ter sestavil obširno knjigo "Zgodovina Idrije" (Gorica, 1931, str. 264), ki so jo ob njegovi zlati maši izdali hvaljni župljani. Kdor pregleda to knjigo, vidi, koliko časa in pridnosti je pisatelja stala. — Kadar je bilo treba, je msgr. Arko tudi aktivno posegel v politiko. Tako je 1901 kandidiral v kranjski deželni zbor in je bil tudi izvoljen.

Spomenik pokojnemu slovenskemu pi-satelju dr. Tavčarju so odkrili v nedeljo dne 19. septembra 1937 na Visokem nad Skofjo Loko. Slevesnost se je pričela po stari slovenski navadi z božjo službo, pri kateri je bila navzoča tudi soproga pokojnikova, dvorna dama dr. Tavčarjeva. Sv. daritev je opravil pisatelj F. S. Finžgar, ki je

FILOMENA BILEK

Vešča babica z mnogoletno prakso. Žene na porodu in v zadevi ženskih boleznih vprašajte za nasvet.

LIMA 1217

U. T. 23-3389

vznešeno govoril o pravičnosti in poštivosti ter krivicah tega sveta. G. župnik je končno omenil izjavo pokojnega pisatelja, da hoče umreti kot veran katoličan.

Ljubljana dobi nov trg Ob Zvezdi na strani kazine, deloma v kompleksku sedaj zazidanem, deloma v zvezdnem drevoředu. Tam bo stal spomenik kralja Aleksandra.

Slovenski misijonar za Indijo, Janez Ehrlich, rojen v Žabnici pod Sv. Višarji 1910, je odpotoval oktobra meseca. Znano je, da imamo v Bengaliji slovensko misijonsko provinco, ki šteje 20 milijonov ljudi in je katoličanov komaj 80.000.

Slovinci v Sarajevem, kjer jih je 2.000, slavijo letos 40-letnico slovenskega kluba "Slovensko omizje". Nameravajo zgraditi s časom tudi Slovenski dom, v katerem naj bi našli skupno zatočišče obe naši društvi, to je "Slovensko Omizje" in "Cankar", ki je bilo ustanovljeno 1933.

Hrvatje bodo dobili novega svetnika Dela se za kanonizacijo Petra Barbariča, iz Bosne, ki je umrl star 24 let pred 45 leti. Odlikoval se je zlasti po marljivosti in odločnosti v boju sam s seboj.

V Ptuj se je vril 19. sept. veličasten prosveten tabor. Nastopilo je 200 fantov v krojih, 250 na kočilih, 30 na konjih, 180 narodnih noš, 300 mladcev, 300 deklet v krojih, 50 zastav, 14 slavnostno okrašenih voz, več godb in množica 5000 ljudi, vse to v sprevodu. Poleg 10 tisočglavne množice, ki je tvorila špalir in prisostvovala svečanostim.

Vojaški manevri jugoslovanske armade so se vršili v porečju Kolpe med Kočevjem, Karlovcem, Novim mestom, Ogulinom, okoli Črnomlja in Metlike. Prisostvovali so tudi vojaški atašeji in strokovnjaki vseh držav, katerimi ima Jugoslavija urejene odnose. Tako veliki vojni manevri se še niso vršili na Slovenskem.

V Krombergu pri Gorici pri Vinku Vodopivcu, znanemu cerkvenemu skladatelju, se je vršil cerkveni koncert pevskega zbora iz Rojana v Trstu. Izleta se je udeležilo 32 oseb. Koncert so obiskali tudi mnogi iz Gorice..

Umril je kapitan Matej Bole, nečak škofa Mahniča. Bil je pred leti nameščen na Saturniji. Pokopan je bil v Rojanu v Trstu.

Drava je podrla most pri Muti. — Plav lksa, ki ga je porušil, bi nedvomno poškodoval še kaj drugega. Pa so ga pravočasno ukrotili.

Njceneje se živi v Argentini, tako je zračunal londonski "Economist". Potem slede države takole. Estonska, Letonska, Poljska (torej Baltiške države), Madžarska, Jugoslavija, Nova Zelandija. Trikrat dražje je življenje v Angliji in Franciji. Najdražja je Nemčija.

Francoški denar je katastrofalno padel. Glavno krivdo pisujejo novim socijalnim zakonom, kateri sicer štiti delavske interese, a so tako občutno zadeli podjetja, da gredo mnoga v polom, ker niso zmožna konkurence.

Spominski križ na Storžiču, postavljen žrtvam smučarske nesreče, ki je na veliki ponedeljek končale življenje deveterim tržiškim mladem, so blagoslovili na Storžiču nad Kraujem 5. sept.

V Zagrebu je društvo ABC naštelo 13 tisoč nepismenih.

101. leto starosti je praznovala v Dravskem Središču Terezija Surin. Celo življenje je trdo delala in je še močna in zdrava.

Romali so iz Ljubljane na Sveto Goro in Gorico in Padovo z izletom v Trst in Benetke od 6. do 9. okt.

V Trzišču na Dolenjskem je bila otrovarjena nova železniška postaja.

V septembru se je vršil v Ljubljani zdravniški kongres, ki so se ga vdeležili tudi mnogi odlični kirurgi iz inozemstva, tako iz Češke in Grške in Romunije.

V Ozljanu pri Sempasu je umrl Anton Rebek, čigar sin je kmalu po vojni umrl kot mlad duhovnik v Trnovem pri Gorici. Edini še živi sin je v Argentini.

Umril je v 75. letu starosti Pierre de Cubetin, ustanovitelj modernih olimpijskih tekem. Lani je bila olimpijada (mednarodni telovadni nastopi iz vsega sveta) v Berlinu. Prihodnje leto se vrši v Tokiju na Japonskem.

Na ljubljanskem velesejmu, ki nosi

imo razstava slovenske kulture, je tvoril posebno privlačno točko mislonski del, ki je predstavljal verno sliko indijske bengalske vasi in življenja v njej. Prave žive indijske noše in operna pevka Nuša Kristanova je celo zapela indijske pesmi.

Časnikarsko razstavo so obiskali žurnalisti iz Nemčije, Anglije, Francije, Italije, Austrije, Češke, Poljske, Romunije, Švedske, Svice, Bolgarske ... sploh cele mednarodne evropske časniške zveze. Nad razstavo so bili vsi zelo presenečeni in so ji dali zelo veliko priznanje. Po ogledu razstave so si časnikarji ogledali tudi lepote naše domovine in Dalmacije.

V Martinjancih v Prekmurju je 3. sept. pristalo madžarsko bombno letalo, ki je zgubilo orijentacijo.

V Ptuj, staroslavnem rimskem Petovio na Stajerskem, so se zbrali mednarodni geografi in arheologi, da pripravijo potrebno gradivo za sestavo zemljevida zgodovinskega rimskega imperija. Iz tega sedeža v muzeju starega dominikanskega samostana bodo zbirali gradivo za srednjo Evropo, katero je stara rimska država obsegala.

Med Češko državo in Vatikanom se je po dolgih letih vendarle dosegel popoln sporazum. Posebna teškoča je tvorila zadva Slovaške, katera je bila prej prideljena ogerskim škofijam in se je šele sedaj doseglo, da se bodo meje škofij prilagodile državnim mejam. Sedež nove slovaške škofije bo Bratislava.

50-letnico mature so praznovali v Ljubljani 9. sept. abiturjentje ljubljanske in novomeške gimnazije leta 1887. Od 28 še živih j e prišlo 22. Med njimi mnoge odlične osebnosti. Trije celo iz Dunaja. Tudi Janez Dominik, župnik v Studencih in Domielj Silvo, oče g. Domicelja, poslovodje tiskarne López v Buenos Airesu. Vsem je znan Janez Kalan, ki se vse življenje neutrudno bori za pošteno pijačo in za pristno slovenstvo doma in na tujem.

Na balkanskih tekmah v Bukarešti je Jugoslavija dosegla tretje mesto. V teku so odnesli zmage. Slovence Goršek se je izkazal za najboljšega tekača.

V Hočah na Stajerskem se je vršil zelo obiskan prosvetni tabor. Prosvetno društvo je slavilo že 40 letnico dela.

V Zagorju se je vršil 5. septembra veličasten kmečki tabor za litijski okraj.

V Murski Soboti se je vršil veličasten prosvetni tabor 5. septembra, ki je pokazal, da tudi Slovenska krajina stopa isto pot kot ostala Slovenija. Po vojni šele se je pričelo z ustanovljenjem organizacij, ki so jih pa v času nasilnih vlad spet zatirali in ovrnili. Ta dan se je zbralo 12 tisoč ljudi. Takole nam pišejo:

Vnožice so se začele zbirati že ob 8h. Naši nasprotniki so se v nedelo zajtra veselo posmehavali, gda je bila Sobotā do osmih zajtra ešče skoro ščista prāzna. Mislili so, da z našega tabora vse-eno nikaj nede. Ob osmih pa pride gorički vlak in pripela prve velke vnožine našoga dobroga goričkoga ljudstva, šteri so z veselini obrazom stopili z vlaka i se napatili v mesto. S ten vlakon je prišlo že tudi lepe število dečkov z zelenimi kravatami i mladih zdravihdeklin. Po prihodi toga vlaka so se pa začnole od vsej strani valiti v Soboto vnožine našoga dobroga ljudstva i vesele mladine, kak če bi se naednok oblak odtrgno i velka povoden vdrla v Soboto. Po mesti so naednok zaigraļb tri velke i močne godbe. Od vseh strani so prihajali okrašeni biciklisti z narodnimi zastavami. Člani i članice prosv. društov i fantovskih odsekov z lepimi novimi uniformami ali pa zelenimi kravatami, med temi naše mlade zdrave deklime v dekliskih uniformaj i narodnih nošaj, vse to je poživole naednok sobočke vulice i povzročilo velko veselje med ljudstvom.

Velka i mogočna povorka, štera se je razvila proti mestnomi parki na taborški prostor, je pokazala, da naša krajina nikaj ne zaostaja v pogledi reda i discipline za najbolšimi prireditvami v Sloveniji. Povorko je otvorilo na stotine biciklistov z lepo okrašenimi bicikli i narodnimi zastavami. Nato so stopali člani fantovskih odsekov v novih krojih ali pa z zelenimi kravatami i z belimi srakicami, nato čla-

nice v lepih uniformaj, lepe pisane narodne noše, moški i ženske v nenavadno velkom številu. G. slavnostni govornik Rudolf Smersu iz Ljubljane je omeno, da je letos bio že na naštetih taboraj i da je bila to največša povorka kelko jih je on vido. Zračunali smo, da je v povorki šlo do 3000 vdeležencev. Posebno lepcto i veselost so dale povorki številne društvene i državne zastave, kak tudi tri močne i dobre godbe, kak žižkovska, bakovska i salcizijanska iz Veržerja.

Pariški Slovenci so se tudi razmajali v verskem življenju. Sicer so številke niske, ker je tudi Slovencev tam dosti malo, a so razveseljive. Lani na 15. aug. (ki je francoski velik narodni praznik in Marijino vnbovzetje) se je zbralo le 48 oseb, na Božič le 50. Letos se je 15. augusta zbralo v cerkvi cela množica. Saj je bilo tan dan pri obhajilu 100 oseb. Popoldne se je na prireditvi zbralo 125 oseb. Pri petih litanijah pa se je zbralo mnogo francoskega občinstva, katerim zelo u-gaja ta lepa slovenska pobožnost.

Gasilcev ima Jugoslavija 80 000, organiziranih v 2297 prostovoljnih gasilskih društev, katerih vrednost znaša 130 milijonov Din.

19 sept je obiskalo Črenšovce prosvetno društvo iz Ljutemera in u-priporilo burko "čevljar in vrag".

V Bogojini je povzdognilo slovesnost angeljske nedelje prelepo petje zbora Maučeca Naceta, konservatorista tamkajšnjega rojaka.

V Črnci je bila 29 augusta blago-slavljena nova brizgalna.

V Sv. Sebeščani je bil umeščen novi plebanoš Bejek Janoš.

V Ivancih so roparji obiskali učitelja. Odnegli so lovsko puško in mnogo obleke in gosli. Potem so šli na kurji lov. Odnegli so kokoši Ivani Pucko, Trezi Antolin, obiskali kuhinjo pri Nezičevih. Zadnja povođenj je napravila zelo veliko škode. Lendava je odnesla posebno mnogo otave in preplavila polja.

21. sept. so našli doma mrtvo Nu-ško Zerdin, ko so se vrnili iz vino-grada. Vzrok smrti je neznan.

Znamenita francoska stolnica v Rem-su, ki je bila po vojni zele poškodo-

vana, je bila rekonstrirana in zopet otvorjena 18. okt. V tej cerkvi so bili kronani francoski kralji v srednjem veku. Znana je tudi iz življenja Devise Orleanske Ivane D'Are.

V Beltincih je bilo veliko premova-nje konj. Saja je znano da se Ravenci ponašajo z lepimi konji. 95 prignanih konj je bilo odlikovanih 71 in je bilo razdeljenih 10.890 Din. nagrad. Tudi na razstavi v Belgradu so se prekmurski konji lepo izkazali.

Poplave ob Dravi, Muri in Rabi so bile ze ertrič in to zadnje dni sept.

Prepovedalo je ogersko prosvetno mi-nistrstvo šolski mladini delo na polju.

Tatovi so okradli Antona Kogoja iz St. Petra pri Gorici in mu odnesli nad 100 lir.

Ker so brez dovoljenja prestopili mejo, so bili naznanjeni sodišču sledeči mladeniči: 18-letni Andrej Rožinec in 19-letni Karel Gomilšček iz Sv. Križa na Vipavskem, 23-letni Benedikt Radovan, 25letni Stanko Mužina iz Ste-verjana ter 28-letni Ivan Prinčič iz Cerovega.

V Smihelu pri Sempasu se je 18-letni Franc Peršič sprl z 79-letnim Antonom Lebanom. Med prepriom je Peršič Lubana sunil s tako silo, da je starček takoj izdihnil. Zdravniška komisija iz Gorice je ugotovila, da je smrt povzročila notranja izkrvavitev in sled-njič kap. Peršič je pobegnil in ga do-slej še niso izsledili.

Goriški prefekt je v Mussolinijevem ilnenu podaril družini Antona Čerina iz Cerkna 800 lir, ker je pretekli mesec dobila dvojčke.

Opoldanski strel v Trstu so s 1 sept ukinili na zahtevo vojaških oblasti. Doslej je vsaki dan strel iz topa na tržaškem gradu naznanjal poldne.

Pod policijsko nadzorstvo je postavljen Šarli, župnik v Podmelcu.

Mura je tako grdo narastla, da so se v Bakovcih in v G. Bistrici vozili na šircko po vsem polju

Listnica uredništva in uprave

Posebno zanimanje so vzbudila pisma, objavljena v Duhovnem življenju. Pisma so vsa originalna, brez kakih pojasnil.

Prosimy vse, kateri imajo kako zanimivo pismo, da ga dajo na razpolago. Tajnost je seveda zajamčena.

Služba božja

7. novembra maša na Saavedri, molitve na Paternalu.

14. novembra maša na Avellanedi, molitve na Paternalu.

21. novembra maša in molitve na Paternalu.

28. novembra romanje v Lujan.

Na Saavedri je maša na Av. del Tejar 4200. Na Avellanedi Manuel Estevez 630 in na Paternalu Av. del Campo 1653.

Kulturna kronika

10. oktobra spomin smrti kralja Aleksandra.

V Villi Dovoto zeld uspela otroška prireditev.

17. oktobra je bila domača šolska prireditev na Paternalu.

Slovenska šola je ganila tudi v Villi Devoti. 17. oktobra so se otroci prvič zbrali. Pouk je prevzela gospa Bajtova.

Iz Brazilije poročajo, da so že prejeli poslano knjigo za slovensko šolo, zaprosene v pismu na urednika Duhovn. življenja. šolo vodita g. Pepca Kadunc in gda. Almira Cotičeva.

Slovenski šolski odbor v Buenos Airesu namerava izdati koledar s čitanko, ki bo objavil vsebino prezanimivega albuma, poslanega iz Ljutomera. Gotovo bo vsak brez razlike stranke to misel pozdravil in podprl.

Ladijske vozne listke

ZA VSE PAROBRODNE DRUŽBE PRI NAS DOBITE
PO NAJNIŽJI CENI.

Kabino

zagotovimo vsakemu potniku brezplačno

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469. San Martín 469

Banco Germanico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. A. Alem 150 — Buenos Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko:

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE — ZAGREB
POŠTANSKE ŠTEDIONICE — BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODARSKÉ BANKE—LJUBLJANA
BANCO DI ROMA — GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj
samo tem sigurnim potom.

BRZOJAVNO!   Z AVIJONOM!   S POŠTO!

Naše uradne ure so: Od 8 in pol do 7 zvečer.

Ob sobotah do 12 in pol.

SIGURNOST! — BRZINA! — USLUŽNOST!
POVERJENJE!